

An illustration of a care home environment. In the foreground, a person is lying in a hospital bed with a green blanket. In the middle ground, a caregiver in a black shirt and blue pants is walking alongside an elderly man in a blue jacket and white pants, who is using a cane and pulling a black suitcase. In the background, another elderly man is sitting in a brown armchair, reading a book. The setting includes a green lawn and a building with windows.

DSP

Opbrengsten van het onderzoek naar de meerwaarde van logeerszorg voor ouderen

Lotte Hogeboom (DSP-groep)

Opdracht DSP-groep

DSP

1: Begeleiding van drie pilots logeertzorg

2: Onderzoek naar de meerwaarde van logeertzorg (MKBA)

Hoofdvraag: Op welke wijze kunnen ouderen zo lang mogelijk onder de best mogelijke condities thuis blijven wonen binnen de grenzen van de mantelzorger? En wat kan structurele logeertzorg hierin bijdragen?

Onderzoeksaanpak

DSP

- ☐ Data-analyse gebruikers
- ☐ Gesproken met:
 - professionals van de toeleiding
 - professionals van de werkvloer
 - mantelzorgers
 - Betrokken partijen per pilot
 - Inhoudelijk experts
- ☐ Werksessies MKBA

Wat is structurele logeerszorg?

- **Er is geplande regelmaat**
- **Naar behoefte**
- **Het ontstaat bij gebruik**

- ❑ Peelregio: ca. 80% van de ouderen logeert regelmatig 3-7 nachten
- ❑ In Hoeksche Waard en Zuidoost Utrecht logeren ouderen vooral incidenteel:
 - Hoeksche Waard gemiddeld 12 dagen
 - Zuidoost Utrecht gemiddeld 9 dagen

De doelgroep

DSP

- 1) Mantelzorger (70-plus, vrouw) zorgt voor hun partner (man, 75 jaar) met wie ze samen wonen.
- 2) Mantelzorger (50-plus) zorgt voor zelfstandig wonende ouder zorgen (85-plus), combineert mantelzorg en werk.

Ouderen

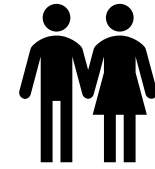
- Het ziektebeeld verschilt per pilot; neuro-psychiatrisch en/of somatisch.
- Bijna alle ouderen zijn hulpbehoevend bij ADL en hebben een grote zorgvraag.
- Krijgen thuis dagelijks of wekelijks zorg van wijkverpleging en/of thuiszorg

DSP-groep

Mantelzorgers

- Ervaren veel belasting
- Hebben een kluwen van fysieke en psychische klachten.
- Hebben een beperkt sociaal netwerk door de intensieve zorg en ondersteuning die zij leveren
- Voelen een drempel om hulp in te schakelen

Behoefte van mantelzorgers

DSP

Behoefte

- ☐ Verminderen van belasting / voorkomen van overbelasting.
- ☐ Zo lang mogelijk samen thuis kunnen blijven wonen
- ☐ Persoonlijke tijd
- ☐ Zelfontplooiing
- ☐ Iets om naar uit te kijken
- ☐ Als tijdelijke oplossing bij wegvallen mantelzorger

Mantelzorger voor ouder, Peelregio

“Als mijn vader naar de logeerszorg is, heb ik tijd voor andere dingen. Het huis poetsen, in de tuin zitten, even rustig klusjes doen zonder steeds op mijn hoede te zijn.”

Mantelzorger voor partner, Hoeksche Waard,

“Het jaar heeft 4 seizoenen, zo kan ik elk seizoen mij één weekend uitleven. Niet voor 23.00 uur thuis hoeven zijn, maar een keertje tot 0.00 of 01.00 uur doorgaan (...). Een weekendje vrij zijn, zoals ik vroeger vrij was.”

Veel waardering voor logeerszorg

DSP

**De stap naar gebruik is groot.
Maar de waardering is vaak enorm.**

Mantelzorger voor echtgenoot, Peelregio

“Het geeft mij lucht en ik kan weer op adem komen.”

Mantelzorger, Zuidoost Utrecht, over partner:

“Ze houden rekening met voorkeuren -tot aan wit of bruin brood toe - ze hebben er goed begrip voor. Daarom kan ik hem met een gerust gevoel achterlaten. Dat is belangrijk.”

Mantelzorger, Zuidoost Utrecht, over partner:

“Hij wil niet naar dagbesteding en is niet enthousiast over zijn therapie, maar logeerszorg vindt hij gelukkig leuk. “

Mantelzorger, Peelregio, over ouder:

“Toen mijn dochter haar opa kwam ophalen, vroeg hij: ‘Kom je mij nu al halen?’ Vanaf dag één voelt hij zich thuis, hij vindt het heerlijk.”

Ervaren effecten van logeerszorg

DSP

Het verbetert de kwaliteit van leven, doordat:

- hun mentale en fysieke gezondheid verbetert;
- ze langer verantwoord (samen) thuis kunnen wonen, met zorg en ondersteuning thuis die past bij hun persoonlijke situatie.

Neveneffect:
soepele overgang naar
verpleeghuis

Logeerszorg draagt bij aan:

1. Verbetering van de gezondheid mantelzorger, en (in mindere mate) oudere
2. Langer (samen) thuis wonen
3. Voorkomen van het tijdelijk wegvallen van de mantelzorger
4. Verbeteren van de zorg thuis
5. Voorkomen van een sociaal isolement mantelzorger
6. Verbeteren van de onderlinge relaties
7. Erkenning voor de mantelzorger

- ❖ Effect is sterker bij structureel gebruik
- ❖ Duur per keer heeft geen invloed op de omvang van het effect

DSP

Maatschappelijke kostenbatenanalyse

Yan Crabbendam (DSP-groep)

Het inzichtelijke maken van de (financiële) baten en deze afzetten tegen de kosten van logeerszorg

- ☐ Nul-alternatief tegenover een beleidsalternatief
- ☐ Gebruik van expert judgement
- ☐ Gebruik van bandbreedte waardering effecten
- ☐ Baten (*besparingen*) over één jaar, berekend over de daadwerkelijke bezoekers in 2019

Drie effecten zijn vertaald in besparingen:

1. Uitstel van de opname van ouderen in het verpleeghuis, met minstens een half jaar
2. Voorkomen van een crisisopname van de oudere door het tijdelijk wegvallen van de mantelzorger
3. Voorkomen van arbeidsverzuim bij werkende mantelzorgers

Belangrijkste conclusies

- **Totale besparingen zijn geraamd op € 891.000 tot €1.782.000. Uitstel van verpleeghuiszorg is relatief verreweg de grootste besparing van de drie en is goed voor 90% van de besparingen.**
- **De financiële opbrengsten per pilot hangen sterk samen met het aantal logés. Naar schatting lagen de opbrengsten in 2019 tussen de €46.000 (bij 17 logés) tot €800.000 (bij 93 logés).**
- **Financieel wegen de baten op tegen de kosten, in alle drie de pilots zijn de baten naar schatting een factor 1,4 tot 1,7 hoger dan de kosten.**

Waar komen de baten terecht?

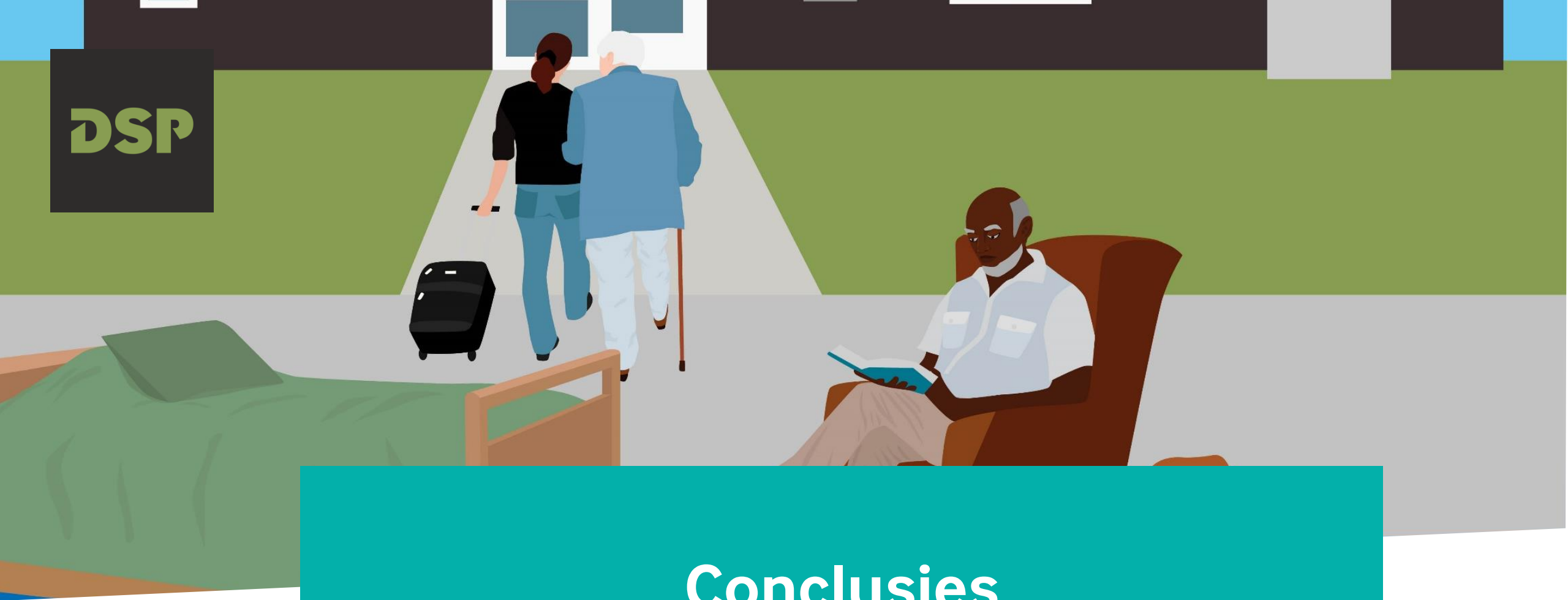

DSP

- ☐ Verreweg grootste berekende besparing (uitstel opname verpleeghuis) komt terecht bij **Zorgkantoren (Wlz)**
- ☐ Afhankelijk hoe crisisopvang is georganiseerd, profiteren ook **gemeenten** en/of **zorgverzekeraars (Zvw)**
- ☐ Klein aandeel van berekende baten slaat neer bij **werkgevers** (minder arbeidsverzuim onder mantelzorgers)

Maar:

- ☐ Door voorkomen zorgkosten bij mantelzorgers (deze zijn niet gemonetariseerd) leveren baten op voor zorgverzekeraars
- ☐ Zorggebruik bij oudere blijft vrijwel gelijk, besparingen in Wmo lijken beperkt

An illustration of a healthcare facility. In the upper left, a black square contains the text 'DSP' in green. A woman in a black shirt and blue pants walks away from the viewer, pulling a black suitcase. Next to her, an older man in a light blue jacket and white pants walks away, using a cane. In the foreground on the right, a man in a white short-sleeved shirt and khaki pants sits in a brown armchair, reading a blue book. To the left of the walking pair is a bed with a green blanket and a wooden headboard. The background consists of green walls and a grey floor.

DSP

Conclusies

Conclusies (1/2)

Op welke wijze kunnen ouderen zo lang mogelijk onder de best mogelijke condities thuis blijven wonen binnen de grenzen van de mantelzorger? En wat kan structurele logeerszorg hierin bijdragen?

Logeerszorg..

- ☐ ...voorziet in een behoefte
- ☐ ... wordt gewaardeerd én heeft effect
- ☐ ... loont als preventie-instrument

Conclusies (2/2)

Aandachtspunten

- ☐ Gemeente draagt de kosten, baten komen vooral terecht bij Wlz en Zvw
- ☐ Opstarten / continueren van een voorziening komt niet zomaar van de grond

Kansen voor optimalisatie

1. Meer logés
2. Eerder inzetten
3. Meer structureel gebruik

DSP-groep BV
Van Diemenstraat 410
1013 CR Amsterdam

+31 (0)20 625 75 37
dsp@dsp-groep.nl
www.dsp-groep.nl
KvK 33176766

